

Обґрунтування до питання про прийняття постанови НКРЕКП «Про внесення змін до Кодексу газорозподільних систем»

Національною комісією, що здійснює регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), прийнято постанову від 08.06.2023 № 1021 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП щодо сприяння розвитку виробництва біометану», якою визначається особливості приєднання об'єктів виробництва біометану до газорозподільної системи.

В умовах широкомасштабного вторгнення росії в Україну виникла нагальна потреба забезпечення енергетичної незалежності, зокрема, шляхом використання відновлювальних джерел енергії та альтернативних видів палива. Важливу роль у досягненні зазначеної мети відіграють відновлювані газы, зокрема, біометан.

Тому, на сьогодні існує необхідність внесення змін до Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2494, який, зокрема, регулює відносини на ринку природного газу в частині приєднання об'єктів виробництва біометану до газорозподільних систем (далі – ГРМ), а саме уніфікації технічних умов на приєднання об'єктів виробництва біометану до ГРМ.

У зв'язку із зазначеним, керуючись положеннями статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», з метою вдосконалення умов доступу виробників біометану до об'єктів газової інфраструктури та розвитку ринку біометану в Україні, Департаментом із регулювання відносин у нафтогазовій сфері розроблено проект постанови НКРЕКП «Про внесення змін до Кодексу газорозподільних систем» (далі – Проект постанови), яким передбачено доповнення Кодексу технічними умовами приєднання до газорозподільної системи об'єктів (установок) виробників біометану або інших видів газу з альтернативних джерел.

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП), для ефективного виконання завдань державного регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг Регулятор розробляє та затверджує нормативно-правові акти та ініціює внесення змін до них.

Цей Проект постанови має ознаки регуляторного акта.

Згідно з вимогами законодавства, на відкритому засіданні НКРЕКП 01.10.2024 було схвалено Проект постанови.

Зазначений Проект постанови відповідно до положень статті 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», 03.10.2024 був оприлюднений на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою одержання у період з 03.10.2024 до 14.10.2024 включно зауважень та пропозицій. Так, у визначений період надійшли

УВ
НКРЕКП
№2253-16.4.2/24 від 30.10.2024
КЕП: Саф'янц О. С. 30.10.2024 13:08
3FAA9288358EC00304000006324320029A2B500
Сертифікат дійсний з 29.03.2023 до 29.03.2025 09:37

зауваження та пропозиції від ТОВ «Газорозподільні мережі України» та ГС «Біоенергетична асоціація України».

На виконання положень статті 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та положень глави 3 Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866, 24.10.2024 відбулися відкриті обговорення зазначеного Проекту постанови, під час яких були розглянуті надані суб'єктами ринку природного газу та іншими заінтересованими особами зауваження та пропозиції. Протокол відкритого обговорення разом з таблицею узгоджених позицій оприлюднено на офіційному вебсайті НКРЕКП в мережі Інтернет.

З огляду на зазначене Департамент із регулювання відносин у нафтогазовій сфері пропонує прийняти постанову НКРЕКП «Про внесення змін до Кодексу газорозподільних систем».

**Заступник директора
Департаменту із регулювання
відносин у нафтогазовій сфері**

Олена САФ'ЯНЦ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про внесення змін до Кодексу
газорозподільних систем

Відповідно до статті 4 Закону України «Про ринок природного газу» та статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Унести до Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2494, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1379/27824, такі зміни:

1) пункт 2 глави 1 розділу V доповнити новим абзацом такого змісту:

«Приєднання об'єктів (установок) виробників біометану та/або інших видів газу з альтернативних джерел до ГРМ здійснюється на підставі договору на приєднання, що укладається за формою, наведеною у додатку 16 до цього Кодексу. При цьому невід'ємною частиною договору на приєднання є технічні умови приєднання (додаток 18), які визначають вихідні дані для проектування газових мереж зовнішнього газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання, які будуються Оператором ГРМ, та вихідні дані для проектування газових мереж внутрішнього газопостачання об'єкта замовника від точки приєднання до обладнання замовника. Будівництво та введення в

експлуатацію газових мереж внутрішнього газопостачання забезпечується замовником.»;

2) доповнити новим додатком 18, що додається.

У зв'язку з цим додатки 18 – 21 вважати відповідно додатками 19 – 22;

3) у тексті Кодексу посилання на додатки 18 – 21 замінити відповідно посиланнями на додатки 19 – 22.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

ТЕХНІЧНІ УМОВИ ПРИЄДНАННЯ

до газорозподільної системи об'єктів (установок) виробників біометану та/або інших видів газу з альтернативних джерел

№ _____

Дата видачі «___»___20__ року

Замовник приєднання: **виробник біометану та/або інших видів газу з альтернативних джерел** (непотрібне закреслити)

_____ (повне найменування Замовника)

Розробку проєкту зовнішнього газопостачання забезпечує:

Оператор ГРМ/Замовник

(непотрібне закреслити)

Організацію і облаштування комерційного вузла обліку газу забезпечує:

Оператор ГРМ/Замовник

(непотрібне закреслити)

I. Характеристика об'єкта (установки) виробників біометану або інших видів газу з альтернативних джерел

1. Назва об'єкта (установки): _____.
2. Місце розташування об'єкта (установки): _____.
3. Функціональне призначення об'єкта (установки): _____.
4. Проектна потужність об'єкта (установки): _____ м³/год.

II. Розрахункові параметри

1. Місце забезпечення потужності об'єкта (установки) Замовника встановлюється: _____.
2. Точка приєднання об'єкта (установки) Замовника встановлюється: _____.
3. Технічна (приймальна) потужність, замовлена в точці приєднання: _____ куб. м/год.
4. Проектний тиск газу в місці забезпечення потужності: _____ МПа.
5. Проектний тиск газу в точці приєднання: _____ МПа.
6. Місце встановлення вузла обліку: _____.

III. Вихідні дані для проєктування газових мереж зовнішнього газопостачання

1. При проєктуванні газових мереж зовнішнього газопостачання (від місця забезпечення потужності до точки приєднання), будівництво яких забезпечується Оператором ГРМ, необхідно врахувати таке:

_____

2. Вимоги до оформлення проєкту: _____.
3. Вимоги до кошторисної частини проєкту: _____.
4. _____.

IV. Вихідні дані для проєктування газових мереж внутрішнього газопостачання

1. При проєктуванні газових мереж внутрішнього газопостачання (від точки приєднання до об'єкта (установки) Замовника), будівництво яких забезпечується Замовником, необхідно врахувати таке:

1.1. _____.

1.2. Передбачити місце відбору проб природного газу/біометану/інших видів газу з альтернативних джерел згідно з ДСТУ ISO 10715:2022 «Природний газ. Відбирання проб» з можливістю підключення до нього контрольного лабораторного вологоміра (гігрометра), обладнання для визначення механічних домішок та сірковмісних сполук у природному газі/біометані/інших видах газу з альтернативних джерел. Місце відбору проб має бути облаштоване до системи одоризації природного газу/біометану/інших видів газу з альтернативних джерел з можливістю доступу до неї Оператора ГРМ для контрольного визначення фізико-хімічних показників природного газу/біометану/інших видів газу з альтернативних джерел та якості його одоризації. Запроєктоване обладнання повинно мати документ, що підтверджує його відповідність вимогам ДСТУ ISO 10715:2022.

1.3. Передбачити одоризацію природного газу/біометану/інших видів газу з альтернативних джерел, який передається до газорозподільної системи, що забезпечується Замовником відповідно до діючих нормативних документів. Одоризаційна установка повинна забезпечувати автоматичну подачу одоранту (норма одорювання 5...25 г/1000 нм³ у залежності від типу одоруючої речовини та якості газу). Мінімальна інтенсивність запаху одорованого природного газу/біометану/інших видів газу з альтернативних джерел за шкалою від 0 до 5 балів повинна бути не меншою за 3 бали відповідно до вимог ДСТУ ГОСТ 22387.5:2017 «Газ для комунально-побутового споживання. Методи визначення інтенсивності запаху». Для перевірки інтенсивності запаху природного газу/біометану/інших видів газу з альтернативних джерел має бути облаштоване місце після системи одоризації, з можливістю доступу до неї Оператора ГРМ для контрольного визначення інтенсивності запаху (рівня одоризації).

2. При проєктуванні передбачити встановлення зворотного клапану для запобігання зворотному потоку газу з розподільної системи до об'єкта (установки) при нижчому тиску в установці, ніж тиск у газорозподільній системі. Герметичність клапана повинна відповідати ДСТУ ISO 5208:2008 «Арматура трубопровідна промислова. Випробовування під тиском».

3. При проєктуванні передбачити вимикаючий пристрій на об'єкт замовника з урахуванням забезпечення вільного доступу до нього (за межами території замовника та поза межами зон з обмеженим доступом на відстані не менше 0,2 м від лінії забудови або перед огорожею), згідно з вимогами пункту 7.72 ДБН В.2.5-20:2018 «Газопостачання» та пункту 5 глави 2 розділу X Кодексу газорозподільних систем.

4. _____.

V. Вимоги до комерційного вузла (вузлів) обліку природного газу

1. Проектування комерційного вузла (вузлів) обліку природного газу (комерційний ВОГ) та його складових має бути здійснене відповідно до законодавства та з урахуванням вимог Кодексу газорозподільних систем.

Розрахунок комерційного ВОГ має бути проведений відповідно до пункту 4 глави 2 розділу X Кодексу газорозподільних систем.

При розрахунку необхідно застосувати такі вихідні дані:

---

2. Дотримуватись вимог до ЗВТ у складі комерційного ВОГ, що наведені в пунктах 6 та 7 глави 2 розділу X Кодексу газорозподільних систем.

3. Дотримуватись вимог до будівництва, монтажу, налагодження та місць для опломбування комерційного ВОГ, наведених у пункті 9 глави 2 розділу X та пункті 2 глави 5 розділу X Кодексу газорозподільних систем.

4. Передбачити у складових комерційного ВОГ отвори для забезпечення можливості пломбування місць, через які можливе несанкціоноване втручання чи поза обліковий відбір природного газу, у тому числі в місцях з'єднання газопроводів.

5. При проектуванні вимірювальних трубопроводів діаметром 200 мм і менше, вузол обліку необхідно передбачати на базі лічильників газу. При монтажі перетворювачів температури та тиску газу повинні бути виконані вимоги РМУ 037-2015 «Рекомендація. Метрологія. Вузли обліку природного газу з лічильниками та коректорами. Метод та основні принципи вимірювань, характеристики та загальні вимоги».

6. У разі застосування в складі вузла обліку промислового лічильника необхідно передбачити встановлення фільтра заводського виготовлення зі ступенем фільтрації не більше 50 мкм.

7. Між лічильником та фільтром забороняється встановлення будь-якої запірної арматури.

8. У випадку облаштування роторного лічильника газу, для запобігання потрапляння в нього механічних домішок, необхідно передбачити вертикальне встановлення лічильника на газопроводі (потік газу зверху вниз), якщо інше не передбачено технічним паспортом заводу виробника.

Для очищення газу від механічних домішок та захисту лічильника від пошкодження та забруднення необхідно безпосередньо на вході в лічильник передбачити фільтр-вставку заводського виготовлення.

9. У конструкції комерційного ВОГ мають бути передбачені окремі закладні частини для можливості встановлення дублюючих (контрольних) ЗВТ та/або перевірки працездатності та метрологічних характеристик ЗВТ на місці їх встановлення за допомогою підключення еталонних вимірювальних комплексів.

10. Облаштування комерційного ВОГ засобами дистанційної передачі даних виконувати з урахуванням технічного завдання та протоколу передачі даних відповідно до пункту 2 глави 3 розділу X Кодексу газорозподільних систем. Основні вимоги до облаштування вузлів обліку газу засобами дистанційної передачі даних, включно із протоколом передачі даних розміщено на офіційному вебсайті Оператора ГРМ.

11. ЗВТ у складі ВОГ (коректори/обчислювачі об'єму газу, вимірювальні перетворювачі тиску, перепаду тиску та температури), повинні працювати з цифровим форматом даних. Засоби вимірювальної техніки мають відповідати технічним регламентам, затвердженим постановами Кабінету Міністрів України.

12. Робота комерційного ВОГ за реверсивного режиму (зворотній рух газу) не допускається.

13. Організація комерційного вузла обліку в точці вимірювання та введення його в експлуатацію здійснюється відповідно до вимог Кодексу газорозподільних систем, технічних регламентів, затверджених постановами Кабінету Міністрів України. Приймання в експлуатацію комерційного вузла обліку газу здійснюється Оператором ГРМ за рахунок плати за приєднання.

14. _____.

VI. Додаткові вимоги

1. Проекти приєднання газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання мають бути розроблені з урахуванням вимог Кодексу газорозподільних систем та законодавства у сфері містобудівної діяльності, зокрема з врахуванням вимог чинних державних будівельних норм та Кодексу ustalеної практики.

2. Діапазон тиску передачі газу має визначатися таким чином, щоб він відповідав умовам тиску в місці приєднання.

3. Якщо після комерційного вузла обліку на пункті вимірювання витрат газу (ПВВГ) встановлюється газоспоживаюче чи газорегулююче обладнання (скидні клапани, пристрої редукування, одоризації), таке обладнання необхідно забезпечити окремим комерційним вузлом обліку.

4. У проєктах приєднання газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання мають бути передбачені додаткові заходи, що здійснюються при аварійній зупинці газорозподільної мережі.

5. Обов'язковим додатком до Технічних умов є ситуаційний план (ескізне креслення) розміщення ділянки газопроводу, на якому встановлюється точка приєднання та визначається прогнозована точка вимірювання (місце встановлення вузла обліку).

Технічні умови склав: _____ .

Телефон для консультацій: _____ .

Примітка. Обґрунтованість вихідних даних технічних умов може бути оскаржена Замовником в установленому порядку, зокрема через проведення незалежної експертизи.

Оператор ГРМ:

Замовник:

_____
_____
_____
_____

_____
_____
_____
_____

Тел.: _____

Тел.: _____

(підпис, П. І. Б.)

(підпис, П. І. Б.)

" ___ " _____ 20__ року

" ___ " _____ 20__ року